

Poselství muže ve lněném oděvu

„Dvacátého čtvrtého dne prvního měsíce, když jsem byl na břehu té velké řeky, totiž Tigridu, pozvedl jsem oči a spatřil jsem, hle, jakéhosi muže, oděného lněným oděvem, boky přepásané zlatem z Úfázu, tělo měl jako drahokam, ve tváři oslnivý jas, oči jak ohnivé pochodně, jeho paže a chodidla se leskly jako leštěný bronz a hřmot jeho slov byl hřmotem davu.“ Da 10:4-6

Biblická proroctví jsou více než prosté předpovědi budoucnosti. Některá z nich tvoří i konkrétní příběhy samotných proroků, nebo některých jejich současníků. Znáмым příkladem je příběh proroka Jonáše. Ježíš použil Jonášův příběh jako prorocké znamení, které se splní na něm, když naznačil, že bude tři dny v podsvětí, než bude vzkříšen, jako byl Jonáš tři dny v břiše ryby (Mt 12:39,40^[ii]).

Stejným principem jsou tvořena i Danielova proroctví. Snem Babylonského krále a jeho výkladem počínaje a setkáním Daniele s mužem ve lněném oděvu mimořádného vzhledu konče. Pozoruhodný je už samotný příběh muže ve lněném oděvu. Na úvod vypráví o bojích, které musí vést s velitelem (ochráncem) Peršanů a který ho možná ještě čeká s velitelem (ochráncem Řeků). Přirozeně to vyvolává otázky. Víme, že Bůh nečiní nic jen tak (Iz 55:10,11^[iii]; 2Tm 3:16^[iiii]). Když nechal zapsat do Bible toto pozoruhodné setkání, není to náhoda. Náhoda velmi pravděpodobně není ani uvedené datum tohoto setkání. Odehrává se v prvním měsíci. To může znamenat buď Tišri, nebo Nisan. Tišri (ve druhé polovině září až první polovině října) je prvním měsícem zemědělského roku a je pravděpodobně i měsícem v němž se později narodil Ježíš^[i]. Nisan je prvním měsícem náboženského roku (připadá zhruba na polovinu března a dubna). Setkání Daniela a muže ve lněném oděvu je prorockým setkáním i pro vzdálenou budoucnost („*A přišel jsem, abych ti dal pochopit, co potká tvůj lid koncem oněch dnů. Neboť pro ty dny je další vidění.*“ ... „*Ty ale dojdeš do konce a budeš odpočívat. Na konci dnů pak povstaneš ke svému údělu.*“ Da 12:13) Znamená to, že Daniel na konci dnů tohoto věku přijde zpět mezi živé, aby splnil svůj úděl? O jaký úděl jde? A proč mu zde muž vysvětluje okolnosti, které mu bránily přijít dříve?

V nebi je válka

Muž ve lněném oděvu Danielovi na začátku říká, že nemohl přijít dříve, protože mu v tom tři týdny bránil ochránce (v některých překladech velitel) perského království. Dokud mu nepřišel na pomoc jeden z předních ochránců, Míkael. A dříve než Danielovi sdělil **proroctví o tom, co potká jeho lid v posledních dnech**, řekne, že půjde bojovat s ochráncem Peršanů. A dodává, že při něm nestojí nikdo, kromě ochránce Danielova lidu Míkael (Da 10:13,14^[v],20,21^[vi]). Není to jediné místo v Bibli, kde se mluví o válce v nebi. I ve Zjevení Jana ve 12 kapitole se o válce v nebi píše. Michael (Míkael) a jeho andělé bojovali s drakem a jeho anděly. Je náhoda, že právě v obou apokalyptických knihách se píše o válce v nebi? Nejspíš ne. Ukazuje se, že v důležitých a dramatických okamžicích vývoje lidstva a zejména Božího lidu se odehrávají důležité a dramatické okamžiky i v nebi. Nejspíš obojí spolu souvisí víc, než se na první pohled zdá a máme o tom vědět, jinak by to nenechal Bůh zapsat do Bible. Proč je důležité si tuto vazbu uvědomit? Jedním z důvodů může být Boží snaha ukázat nám, že naše osudy jednotlivců i osudy národů jsou ovlivňované a úzce spjaté se zájmy a spory, které přesahují naše lidské myšlenky a záměry. Žijeme na konci období vlád lidských velmocí. Babylonem počínaje a dnešními velmocemi konče. Výsledkem je, že mnoho lidí žije nezávisle na Bohu a dalších nebeských autoritách a mocnostech. Tato etapa vývoje lidstva

začala právě, když Daniel oznámil králi Nebúkadnesarovi jeho sen s tím, že on dostává vládu nad celou zemí, nad vším živím (Da 2:36-37^[vii]). Je to poprvé v lidských dějinách, co dává Bůh pohanskému králi právo vládnout celému světu. Oznamuje mu to v prorockém snu, z něhož vyplývá, že obraz sochy, kterou ve snu král viděl, ohlašuje období čtyř velmocí, období, které ukončí až Boží království. Vypadá to, že začátek i konec tohoto období doprovází válka v nebi. Bible tak podává svědectví o velmi vážných sporech v nebi. Další detaily a hlavně výsledky sporů v nebi najdeme ve čtvrté a páté kapitole Janova Zjevení.

Bible vyvrací pohádkový mýtus o idylických poměrech v nebi, kde všichni andělé svorně slouží Bohu, jenž v nebi vládne, zatímco jeho odpůrci se nacházejí v pekle. Pro ty, kdo si představují Boha jako všemohoucího absolutistického monarchu, který vládne andělům, je tato informace nejspíš překvapivá a zarážející. Překvapivá může být i pro lidi, kteří své životy a jednání nespojují vůbec s existencí Boha a netuší, že všechny problémy, které sužují je i současné lidstvo, začaly v nebi vzpourou proti Boží vládě. Zároveň informace o válkách v nebi částečně vysvětlují, proč příchod Božího království trvá tak dlouho „*Neboť on musí kralovat, dokud nepoloží všechny nepřátele pod jeho nohy.*“ (1Ko 15:25; Ž 110:1^[viii]). Napřed musí být v nebi vyřešen spor, který vyvolali jeho nepřátelé. Zpochybňují, že Bůh má právo vládnout bytostem, kterým dal svobodnou vůli. I na zemi má Bůh již přes tři tisíciletí lidi, s nimiž uzavřel smlouvu o tom, že budou jeho poslové a služebníci mezi národy. Nejdříve to byl ostrůvek národa Izraelského, uprostřed moře pohanských národů. Dnes nesou odpovědnost za službu Bohu na celém světě křesťané. My máme být světlem mezi lidmi na zemi. Tím přispíváme k vyřešení sporu v nebi. **V tomto světle je najednou zcela jasně vidět, jak důležitou roli má náš postoj k Bohu, Bibli a na jakých hodnotách stojí náš život.** Zda jsme ochotni přijmout Boží vládu a dokázat to tím, že se budeme chovat podle Božích měřítek, či se alespoň o to upřímně snažit. **Ukazuje se důležitost existence Božího lidu a jeho ohromná odpovědnost.** Lidu, s nímž má Bůh smlouvy. Jednu uzavřel s potomky Abrahámovými na poušti skrze svého služebníka Mojžíše a později nabídl novou smlouvu lidem ze všech národů, kmenů a jazyků skrze svého syna Ježíše. Tím Bůh dal i nám lidem možnost velmi významně promluvit do sporu mezi ním a jeho odpůrcem známým pod přізvisky had, satan, ďábel a drak (Zj 12:9^[ix]).

Svět je rozdělený nejen jazyky, ale i duchovně, kulturně, mocensky a politicky. Původně křesťanská Evropa se za posledních 100 let duchovně změnila k nepoznání. Dvě velmi kruté světové války posílily v lidech pochybnosti o existenci Boha a o věrohodnosti církví. V životech mnoha lidí má Biblický Bůh a jeho syn Ježíš, který zaplatil svým životem za naše hříchy, stále menší místo. Mimo jiné i proto, že si ani církevní autority neuvědomují důležitost svého poslání zde na zemi ve sporu vedeném v nebi. Ale zatímco v nebi je Bůh postupně očišťován (více najdeme v Izajáši 6 kap. a ve Zjevení 4 a 5 kap.) od všech obvinění zpochybňujících kvalitu jeho stvoření (Izajáš 6 kap.) a jeho právo vládnout svému stvoření, na zemi se vývoj ubírá opačným směrem. Židé i křesťané ztrácejí povědomí o původních příčinách rozdělení lidstva a neuvědomují si dostatečně své poslání a jeho význam pro úplné očištění Božího jména a tím i pro ukončení příčin, které brání odstranění zlých sil, jež vedou lidstvo do zániku.

Jak nebeské záležitosti zasahují, od začátku naší existence do osudů celého lidstva, dokazuje Bible jasně. Od začátku vypráví o návštěvách andělů na zemi a jejich setkáních s lidmi (například 1M 19:1^[xi]; 32:2^[xii]). Šlo o Boží posly. Boží andělé jsou téměř k nerozeznání od lidí (Žd 13:2^[xiii]). Bible zmiňuje i duchy (Sk 19:15^[xiv]; 2Pa 18:20,21^[xv]). Ale

ani to není rozhodující. Rozhodující je, že dnešní zprávy o nich se nezmiňují o tom, že by jednali Božím jménem jako Boží poslové. Daniel sám byl takto navštíven vícekrát.

Informace o tom, že ani v nebi nejsou všichni na straně Boha, je proto velmi varovným upozorněním, že bychom neměli důvěřovat hned všemu, co se zdá být pro člověka nějak užitečné. I pro nás platí varování, které napsal Jan v prvním dopise: „*Milovaní, nevěřte každému duchu, ale zkoumejte duchy, jsou-li z Boha;*“ (1J 4:1). A na jiném místě se píše: „*A není divu; vždyť sám Satan se přestrojuje za anděla světla.*“ Nemálo lidí důvěřuje raději cizím autoritám než, oficiálním křesťanským autoritám, protože církve doplácí na chyby a aroganci moci z minulosti a na dogmatické a někdy i těžko srozumitelné učení. Tím, že poselství muže ve lněném oděvu začíná svědectvím o sporu a válce mezi ním a ochráncem perského království, a že při něm stojí jen Míkael ochránce Mojžíšova lidu musíme brát nanejvýš vážně a snažit se zjistit zdroj ducha toho, co je nám předkládáno. Nyní je na řadě zjistit totožnost muže ve lněném oděvu, muže mimořádného zjevu.

Totožnost muže ve lněném oděvu

Jeden z nejprekvapivějších poznatků setkání Daniele s mužem ve lněném oděvu je mužova totožnost. S Danielem však mluvil už při předchozím vidění (Da 8:15,16^[xiv]) kdosi jménem Gabriel, který byl později poslán jako anděl neboli posel od Boha k Marii, aby jí oznámil, že se jí narodí Ježíš. Ale i zde v osmé kapitole Danielovi přináší Gabriel důležité vysvětlení na příkaz jakéhosi hlasu nad řekou. Zdá se, že Gabriel asistuje u velmi důležitých událostí. Gabriel však není ani v jednom případě popsán jako muž ve lněném oděvu.

Danielův popis, muže ve lněném oděvu se velmi nápadně podobá popisu „*někoho jako syna člověka*“ (Zj 1:13-15^[xvi]). Přítomnost, alespoň některých Danielem uvedených znaků můžeme najít i při Ježíšově proměnění na hoře (Mt 17:2^[xvii]) a v popisu „*silného anděla*“ (Zj 10:1^[xviii]). Podrobnější rozbor popisů v uvedených textech najdete ve studii [Druhý příchod syna člověka - část I](#). Z rozboru vyplývá, že shoda i když ve dvou případech jen částečná není náhodná. Rozhodně není náhoda, že největší shoda v popisu je u Da 10:4-6 se Zj 1:13-15^[xviii]; Jde o popis stejné osoby, v případě silného anděla jde s velkou pravděpodobností o zástupce stejné osoby. Zjevení o této osobě říká: „*Když jsem jej spatřil, padl jsem k jeho nohám jako mrtvý. I položil na mne svou pravici a řekl: „Neboj se. Já jsem první i poslední, ten Živý. Byl jsem mrtvý, a hle, žiji na věky věků. Amen.*“ (Zj 1:17,18) Jediný, o kom ta slova mohla v prvním století platit, byl Ježíš Kristus. Ježíš sám poukazoval na svou předlidskou existenci a dokonce argumentoval tím, že o něm svědčí Písma (Mt 22:42-45^[xix]; Ž 110:1^[xx]). A také o tom svědčil Jan Křtitel (J 1:15^[xxi],30^[xxii]). Ano, Boží jednorozený syn, kterého známe pod jeho lidským jménem Ježíš zvaný Kristus, oslovil Daniele dávno před svým narozením na zemi panně Marii, a řekl mu: „*Ale přišel jsem, abych tě poučil o tom, co se přihodí tvému národu na konci dnů, neboť je to ještě vidění pro budoucí doby.*“ (Da 10:14 KLP). Muž ve lněném oděvu a Ježíš Kristus je stejná duchovní bytost. V Danielově době je tato bytost, Boží jednorozený syn, ohrožovaný ochránci pohanských národů a na jeho straně je jen ochránce Židů Míkael. To není jednoduchá situace.

Okolnosti mužova příchodu

Muž ve lněném oděvu přichází, až ve třetím roce vlády Kýra krále Perského. To je král, o němž prorok Izajáš řekl: „*O Kýrovi říká: Hle, můj pastýř. Vykoná celé mé přání a řekne o Jeruzalému: Bude vybudován, a o chrámu: Bude založen.*“ (Iz 44:28) To pravděpodobně

znamená v době, kdy už byl vydán dekret umožňující návrat Židů domů a znovu vybudování Jeruzaléma a nového chrámu. Muž přichází po skončení 70 letého trestu, při obnovení naděje na znovuvybudování Jeruzaléma a získání alespoň částečné samostatnosti. Přichází na začátku nové etapy Božího lidu, aby Danielovi řekl, že proroctví o příchodu Božího království se splní až za mnoho dní (Da 10:14^[xxiii]). Věk světovládých velmocí, který Daniel ohlásil králi Nebúkadnesarovi je teprve na začátku. Ještě se nevystřídala čtyři království znázorněné obrovskou sochou ani později v proroctví čtyřmi zvířaty. Danielovi proto bylo ukázáno, že k úplnému vysvobození jeho lidu dojde až za mnohem delší dobu. Souvisí tím patrně pozoruhodná informace, kterou Daniel zaznamenal úplně na konci tohoto prorockého příběhu: „*Ty ale dojdeš do konce a budeš odpočívat. Na konci dnů pak povstaneš ke svému údělu.*“ (Da 12:13) Na konci věku, u jehož zrodu byl, by se mohl Daniel stát důležitým svědkem soudu nad tímto věkem. Soudu velmocí, které jsou odpovědné za chování lidí a vlád nejen mezi sebou navzájem, ale i vůči Božímu lidu. Bible tak znovu ukazuje na právní stránku, všeho, co se děje.

Před touto událostí se v Danielově životě, v životě jeho lidu i v životech vládců země odehrálo několik významných událostí, které měli vliv na vnímání Boha a na postavení jeho lidu během vyhnanství. Nejzásadnější byly sen Babylonského krále Nebúkadnesara a jeho výklad Danielem a zázračná záchrana Danielových přátel z ohnivé pece zvýšila respekt vůči Danielovu Bohu a jeho lidu mezi národy Babylonské říše. Muž ve lněném oděvu, muž mimořádného zjevu přichází na sklonku Danielova života, aby mu a jeho prostřednictvím Božímu lidu oznámil, že starosti zdaleka nekončí. Z proroctví vyplývá, že budoucnost věku lidských vlád bude ve znamení válek. Jak Danielovi bylo řečeno už v předchozím proroctví (Da 9:26^[xxiv]). Ale nebylo by to biblické proroctví, aby s oznámením nebezpečí neoznámilo zároveň i naději a východisko.

Shrneme-li, co jsme se zatím z poselství muže ve lněném oděvu dověděli, je zřejmé, že Danielova prorocká kniha má s Janovým Zjevením mnoho společného. Obě knihy jsou proroctvím předaným s velkou pravděpodobností stejnou osobou. Dokazují to prakticky stejné popisy podoby muže ve lněném oděvu s popisem toho, jenž vypadal „*někdo jako syn člověka*“, ten kdo byl mrtev a je živ (Da 10:4-6; Zj 1:13-15; Zj 1:17,18) v Janově Zjevení. Už to je pozoruhodné sdělení. Pro křesťany je Ježíš jejich spasitel, kterého Židé zavrhlí. Židy asi překvapí, že ten koho nechali popravit, jim předal už o několik století dříve, ještě jako duchovní osoba, prostřednictvím Daniela důležité proroctví. Druhým, neméně důležitým společným rysem obou prorockých knih jsou okolnosti, kdy se dostávají k Božímu lidu. Jak už jsme si ukázali, Danielovi bylo závěrečné proroctví předáno na počátku nové etapy Danielova lidu, když se mohli vrátit a znovu vybudovat Jeruzalém, a na začátku období vlády světovládých velmocí. Jan dostává od Pána prorocké Zjevení také na začátku existence nového Božího lidu vzešlého z nové, Kristovy smlouvy. Obě knihy sdělují informace především pro lid té smlouvy, k níž patřil i oslovený prorok. Obě knihy se zabývají i závěrem celého věku, který započal snem krále Nebúkadnesara. Obě knihy z části informují o tomtéž závěrečném období, ale s ohledem na rozdílnou situaci lidu obou smluv zaměřují se na různé události období konce stejného věku.

Poselství pro naši dobu

Už jsme si ukázali, že Danielova kniha poodhaluje situaci v nebi. Kniha spolu s Janovým Zjevením (zejména 4 a 5 kapitoly) pomáhá pochopit, že Bůh v nebi řeší spor. Spolu s dalšími

biblickými texty pomáhá mužovo svědectví pochopit, že Bůh povolil vládu lidských velmocí nad celým světem i kvůli vyřešení sporů v nebi. Ne všichni ochránci národů jsou ve sporu na Boží straně. Svědectví muže ve lněném oděvu také ukazuje, že spory mezi ochránci národů ovlivňují i vývoj lidí a události na zemi. Zatímco svědectví muže ve lněném oděvu odhaluje spory a války v nebi, Jan dostává od Ježíše Krista z nebe informace o tom, že Bůh bude nakonec očištěn (volání svatý, svatý, svatý ve 4 kapitole Zjevení) od všech nařčení. Obě knihy dohromady, spolu s dalšími texty nám osvětlují kořeny problémů, které lidstvo řeší dodnes. Jsou aktuálním poselstvím i/nebo především pro naši dobu, během níž dojde k ukončení sporů v nebi a následně to umožní i spravedlivý soud a potrestání zločinů na zemi. A umožňují porozumět, že Velký Babylón je poslední, závěrečná, na Bohu nezávislá celosvětová lidská vláda. Během níž vyvrcholí i vzpoura proti Bohu na zemi.

Z popsanych okolností příchodu muže ve lněném oděvu k Danielovi může pozorný čtenář pochopit, že proroctví o vládách pohanských národů ukazuje, že tato doba nepřinese všem lidem kýžený mír a šťastný smysluplný život, ale bude (a také je) dobou válek a utrpení. Proroctví dopředu oznamují, že doba lidských vlád skončí, bez zásahu lidské ruky a vystřídá jí Boží království, které už neskončí v krvi válek, ani rozkladem společnosti. Svědectví muže ve lněném oděvu poskytuje velmi důležitou informaci o tom, že války a další naše problémy jsou do velké míry důsledkem sporu v nebi. Bůh připouští, aby měli lidé možnost vládnout si sami, bez jeho ovlivňování. Dokud se neprokáže, že to v konečném důsledku vždy vede ke zkáze lidí. Tak dopadly všechny velmoci starověku od Babylónu až po Římskou říši. Příchodem Ježíše na zem, v době vlády čtvrté velmoci, Římské říše, začíná nové období vznikem křesťanského Božího lidu. Po Ježíšově odchodu sice pokračuje vláda Římské říše, která ve své původní podobě končí až na přelomu 4. a 5. století. A po ní trvá ještě několik staletí, než se křesťanství rozšířilo prakticky do celé Evropy. Ale jak roste vliv i množství křesťanského lidu, spolu s šířením evangelia, přebírá moc církev. Hlavou evropských národů se stala církev, ale světská moc nikdy během té doby nezanikla. Vláda všemocné církve trvala přibližně do 1 sv. války, i když její moc začala klesat už mnohem dříve z důvodů vnitřních rozporů a bojů i dalšími chybami a křivdami, které má církev na svědomí. A nejen ta největší. K postupnému oslabování moci církvi přispívá i průmyslové revoluce v Anglii a ideje Francouzské revoluce. Zásadní ztrátu autority církve zažívají církve ve 20. st. pod dojmem hrůz obou sv. válek, i v důsledku rostoucího vlivu bohatého průmyslového a bankovního kapitálu, pro něhož byly tradiční křesťanské hodnoty spíše překážkou v rozvoji. Vznikl první stát založený na ateistické ideologii v Rusku a v celé Evropě nastal postupný, dnes už zcela viditelný velký odklon od křesťanské víry i duchovních hodnot. **Duchovní vytrženost** křesťanské Evropy od původních křesťanských kořenů se projevuje nejen v nepřítomnosti byť jediné zmínky o křesťanských kořenech evropské civilizace v ústavě EU. Svěvolně se v médiích propaguje nemorální myšlení a jednání, systematicky je oslabován význam tradiční rodiny a naopak jsou podporované zvrácené homosexuální zvyky a legalizace takto zvrácených svazků vedle normální rodiny. Opovrhování životy ostatních lidí se projevuje v jednání vládců a jejich vysokých úředníků, ve vytváření zákonů, které nechrání slušné a poctivé jedince, ale spíše dává prostor pro obcházení zákonů těmi silnějšími a mocnými ve společnosti. Roste bezbřehá tolerance ke všemu, co Bible odsuzuje jako morálně špatné a zvrácené. Stále více jsou pronásledováni a uráženi ti, kdo se zastávají křesťanských hodnot, pro něž umírali naši předkové. Evropské národní vlády, včetně EU se chovají úplně stejně, jako by žádné křesťanské hodnoty pro ně neplatily. Jako by pro ně neexistoval Bůh ani Ježíš Kristus. Na konci věku lidských vlád roste vzpurnost proti všemu, co má základ v Bibli, nebo

ve víře v Boha Bible. Proto můžeme s jistotou říct, že věk lidských vlád ještě neskončil a ukončí ho až příchod Božího království, o němž svědčí knihy Daniele a Jana.

Jak se zhoršují poměry a narůstá nebezpečí celosvětového válečného konfliktu, s nedozírnými zničujícími následky pro většinu lidí, stále více z nich hledá nějaké řešení nebo cestu z této krize ven. Mnozí hledají poznání všude možně přesně jak to před více než 2500 tisíci lety řekl muž ve lněném oděvu (Da 12:4). Kromě jiného, vyhledávají i různá proroctví. A poznání se rozmnoží, protože Bible obsahuje proroctví pro celé lidstvo. To si ne každý uvědomuje. Biblická proroctví mají velkou přednost v tom, že oznamují nejen, co se má v budoucnu stát, ale zároveň vysvětlují příčiny prorokovaných událostí a ukazují možnost záchrany pro každého, kdo uposlechne Boží rady.

Jedním z klíčů pro pochopení Božích proroctví spočívá v hledání Boží spravedlnosti (Mt 6:33^[xxvi]). Málokdo si například uvědomuje, na jakém základě může Bůh soudit lidstvo, aniž by se musel kohokoliv z lidí ptát. Určitě může soudit svůj lid, protože má s ním smlouvy. Mojžíšovu a Kristovu. Ale, co ostatní lidé a národy? I ty mají s Bohem smlouvu (1Mo 9:1-17^[xxvii]) prostřednictvím Noeho a jeho synů. Uzavřel jí s nimi hned po potopě a znamením této smlouvy je duha. Duha je připomínkou této smlouvy Boha s celým lidstvem, všude po celé zemi.

Muž ve lněném oděvu má důležité poselství především pro Danielův lid. Tj. pro lid Mojžíšovy smlouvy. Uvědomme si, že Daniel pocházel z Judského království. V dnešní době existuje stát Izrael, který je považován za nástupce Izraelského království. Muž ve lněném oděvu vzkazuje dnešním potomkům Danielova lidu, že jejich vysvobození se blíží. Spory v nebi brzy skončí a s nimi přestane i doba lidských velmocí a válek mezi nimi. A navíc, podle vzezření muže ve lněném oděvu je prakticky jisté, že jim své poselství skrze Daniela předává Boží syn, který se o několik století později narodil v lidském těle, dostal jméno Ježíš zvaný Kristus. Obětoval svůj lidský život bez hříchu, aby všechny, kdo v něj uvěří, mohli být vykoupeni ze svých hříchů a mít naději na věčný život. Obojím, poselstvím, které předal Danielovi i svou obětí ukázal, že stejně jako Bůh nikomu nestrání, ale snaží se pomoci k záchraně každému, kdo je ochotný jeho pomoc přijmout. Ačkoliv ho v lidském těle Židé zavrhl, zůstal s nimi právě ve své duchovní podobě, skrze proroka Daniele, kdykoliv ho čtou a snaží se jeho proroctví porozumět, aby se v patřičném čase mohli správně rozhodovat. „Mnozí budou čištění a bělení a třibení. Zatímco ničemové budou jednat ničemně a žádní ničemové nic nepochopí, ti rozumní však pochopí.“ (Da 12:10) Kdo si to uvědomí, má velkou naději, že při příchodu osvoboditele ze Siona se rozhodne správně a zachrání si tím život (Iz 59:20,21^[xxviii]).

^[i] O určení data narození Ježíše se pokoušelo mnoho badatelů i laiků. Velmi pravděpodobné je to, že se Ježíš nenarodil během zimního slunovratu, v době vánoc. Neboť pastevci v tom čase už nebývají v horách. Při narození Ježíše ještě pastevci v horách byli.

^[ii] „On jim však odpověděl: „Pokolení zlé a cizoložné vyhledává znamení, ale znamení mu nebude dáno, kromě znamení proroka Jonáše. Vždyť jako ‚byl Jonáš v břiše velké ryby tři dny a tři noci‘, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země.“

^[iii] „Tak jako déšť či sníh padá z nebe a nevrací se tam zpět, nýbrž zavlažuje zemi a činí ji plodnou a úrodnou -- dává zrno tomu, kdo rozsévá, a chléb tomu, kdo jí -- tak bude mé slovo, které vyjde z mých úst: Nenavrátí se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná to, co si přeji, a zdárně dokáže to, k čemu ho pošlu.“

^[iiiii] „Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je užitečné k učení, k usvědčování, k napravování, k výchově ve spravedlnosti, 17aby Boží člověk byl takový, jaký má být, důkladně vystrojený ke každému dobrému skutku.“

^[iv] „Ale velitel perského království se stavěl proti mně dvacet jedna dní, až hle, Michael, jeden z předních velitelů, mi přišel na pomoc, když jsem tam zůstal u perských králů. A přišel jsem, abych ti dal pochopit, co potká tvůj lid koncem oněch dnů. Neboť pro *ty dny je* další vidění.“

^[v] „Pravil: Zdali víš, proč jsem za tebou přišel? *Já* se totiž zase vrátím, abych bojoval s velitelem Persie. A zatímco já odcházím, hle, přichází velitel Řeků. *Já* ti však oznámím, co je zapsáno v připsu pravdy. Není totiž jiného, *kdo* by se odhodlal zasahovat se mnou proti nim, kromě vašeho velitele Michaela.“

^[vi] „Ty, králi, *jsi* král králů, neboť Bůh nebes dal tobě království, moc, sílu i čest.“

^[vii] „Davidův žalm. Výrok Hospodinův mému pánu: Usedni po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou.“

^[viii] „A byl svržen veliký drak, ten dávný had, nazývaný Dábel a Satan, který svádí celý obydlený svět. Byl svržen na zem a jeho andělé byli svrženi s ním.“

^[ix] „Dva andělé přišli večer do Sodomy, když Lot seděl v sodomské bráně. Lot *je* uviděl, povstal jim vstříc, poklonil se tváří k zemi a řekl: Moji páni, zajděte prosím do domu svého otroka a přenocujte a umyjte si nohy. Časně ráno pak půjdete svou cestou. Odpověděli: Nikoli, jenom přenocujeme na náměstí.“

^[x] „I Jákob šel svou cestou. Tu se s ním potkali **Boží** andělé“

^[xi] „Nezanedbávejte pohostinnost; vždyť skrze ni někteří nevědomky pohostili anděly.“

^[xii] „**Zlý duch** jim však odpověděl: „Ježíše znám a o Pavlovi vím, ale kdo jste vy?““

^[xiii] „I vyšel jeden duch, postavil se před Hospodinem a řekl: Já ho přemluvím. Hospodin se ho zeptal: Čím? Odpověděl: Vyjdu a stanu se lživým duchem v ústech všech jeho proroků. *Hospodin* řekl: *Ty ho* přemluvíš, ano, dokážeš *to*. Jdi a učin *to*.“

^[xiv] „Když jsem já, Daniel, sledoval to vidění a snažil se, *abych je* pochopil, stalo se náhle, *že* přede mnou stál *kdo*si vzhledem jako člověk a uprostřed Úlaje jsem slyšel volat lidský hlas. Říkal: Gabrieli, dej tomuto pochopit to vidění.“

^[xv] „a uprostřed těch svícňů *někoho* jako Syna člověka, oděného dlouhým rouchem a přepásaného zlatým pásem až k prsům. Jeho hlava a vlasy *byly* bílé jako bílá vlna, jako sníh, jeho oči jako plamen ohně; jeho nohy podobné bronzu rozžhavenému v peci a jeho hlas jako zvuk mnohých vod.“

^[xvi] „A byl před nimi proměněn. Jeho tvář *zazářila* jako slunce a jeho šaty *zbělely* jako světlo.“

^[xvii] „Tu jsem uviděl sestupovat z nebe jiného silného anděla oděného do oblaku a nad jeho hlavou *byla* duha; jeho tvář *byla* jako slunce a jeho nohy jako ohnivé sloupy“

^[xviii] „a uprostřed těch svícňů *někoho* jako Syna člověka, oděného dlouhým rouchem a přepásaného zlatým pásem až k prsům. Jeho hlava a vlasy *byly* bílé jako bílá vlna, jako sníh, jeho oči jako plamen ohně; jeho nohy podobné bronzu rozžhavenému v peci a jeho hlas jako zvuk mnohých vod.“

^[xix] „Co si myslíte o Mesiáši? Čí je syn?“ Řekli mu: „Davidův.“ Řekl jim: „Jak to tedy, *že* ho David v Duchu nazývá Pánem, když praví: „Řekl Pán mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud tvé nepřátele nepoložím za podnož tvých nohou“? Jestliže ho tedy David nazývá Pánem, jakpak je jeho synem?““

^[xx] „Davidův žalm. Výrok Hospodinův mému pánu: Usedni po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou.“

^[xxi] „Jan o něm vydával svědectví. Volal: „To je *ten*, o němž jsem řekl: „Ten, který přichází za mnou, je přede mnou, neboť byl dříve než já.““

^[xxii] „Toto je *ten*, o němž jsem řekl: „Za mnou přichází muž, který je přede mnou, neboť byl dříve než já.““

^[xxiii] „Ale přišel jsem, abych tě poučil o tom, co se přihodí tvému národu na konci dnů, neboť je to ještě vidění pro budoucí doby.“

^[xxiv] „Ale po těch šedesáti a dvou *sedmi*letích bude vyhlazen Pomazaný a nebude mít *nic*, a to město i tu svatyni bude ničit lid *jednoho* vůdce, který přichází. Ale jeho konec *bude* v záplavě. A až do konce *bude* odhodlaný boj *po místech* zpustošených.“

^[xxv] „**Hleďte** však nejprve Boží království a jeho spravedlnost, a to všechno vám bude přidáno.“

^[xxvi] „Pak Bůh požehnal Noeho a jeho syny a řekl jim: Plod'te a množte se a naplňte zemi. Bázeň *před* vámi a děs z vás padne na všechnu zemskou zvěř a na všechno nebeské ptactvo, na vše, co se hýbe na zemi, i na všechny mořské ryby: Jsou dány do vaší ruky. Všechno živé, co se hýbe, budete mít za pokrm. Jako *jsem vám dal* zelené rostliny, tak vám dávám všechno. Jen maso s jeho životem, s jeho krví, nejezte. Ano, vaši krev, *krev* vašich životů budu vyhledávat. Budu ji vyhledávat od každého zvířete. I od člověka -- *to jest* od jeho bratra -- budu vyhledávat život člověka. Kdo prolévá krev člověka, *jiným* člověkem bude prolita krev jeho. Vždyť k obrazu Božimu učinil *Bůh* člověka. Ale vy se plod'te a množte, hemžete se na zemi a rozmnožte se na ní. A Bůh řekl Noemu a s ním jeho synům: Hle, já ustanovuji svou smlouvu s vámi a s vaším potomstvem po vás a s každou živou duší, která *je* s vámi, s ptactvem, s dobytkem a s veškerou zemskou zvěří s vámi; ode všech, kdo vyšli z

archy, po všechnu zvěř země. Ustanovuji s vámi svou smlouvu, že již nevyhladím všechno tvorstvo vodami potopy a že už nebude potopa, která by zničila zemi. A Bůh řekl: Toto *je* znamení smlouvy, kterou kladu mezi sebe a vás i každou živou duší, která *je* s vámi, pro věčné generace. Na oblak jsem dal duhu, která bude znamením smlouvy mezi mnou a zemí. Když zahalím zemi oblakem a na oblaku se ukáže duha, připomenu si svou smlouvu mezi mnou a vámi i každou živou duší v celém tvorstvu a voda se již nestane potopou, aby zničila všechno tvorstvo. Když bude na oblaku duha, spatřím ji a připomenu si věčnou smlouvu mezi Bohem a každou živou duší v celém tvorstvu, které *je* na zemi. A Bůh řekl Noemu: Toto *je* znamení smlouvy, kterou jsem ustanovil mezi sebou a vším tvorstvem, které *je* na zemi.“

[lxxviii](#) „A na Sijón přijde vykupitel -- k těm, kdo se v Jákobovi odvrátí *od* přestoupení, *je* Hospodinův výrok. Co se mne týče, toto *je* moje smlouva s nimi, praví Hospodin: Můj Duch, který *je* na tobě, a moje slova, která jsem vložil do tvých úst, se nevzdálí od úst tvých ani od úst tvého potomstva ani od úst potomstva tvého potomstva, praví Hospodin, od nynějška až navěky.“